

# Hoe doe je dat?

## Duik in het verleden



Op de bodems en aan de kusten van de wereldzeeën liggen miljoenen scheepswrakken. Van handelsschepen uit de oudheid tot duikboten die werden getorpedeerd in de Tweede Wereldoorlog en van alles daartussenin. Duik zelf eens naar zo'n onfortuinlijk schip!

Je hebt vast wel eens van de Titanic gehoord, het beroemde luxe passagierschip dat op 15 april 1912 tegen een ijsberg in de Atlantische Oceaan botste en bijna alle opvarenden met zich meenam, vooral omdat er te weinig reddingsboten waren. Of van het 'palmhout-wrak', een VOC-schip uit de 17e eeuw, dat in de Waddenzee ligt en waarvan de geborgen schatten nu te zien zijn in het museum Kaap Skil op Texel. En zo zijn er nog duizenden voorbeelden – meer dan 65.000 bekende – van schepen die ergens op de wereld hun eindbestemming niet hebben gehaald en in hun kielzog man en muis meenamen – en veel tot de verbeelding sprekende spullen.

De schepen liggen soms al eeuwenlang verborgen onder een dikke laag zand, roest en algen. Daar komen allerlei vissen en andere zeedieren op af

gebruik van de zee belangrijker dan wereldwijde de bescherming ervan. Nederland heeft vorig jaar aangegeven te willen toetreden. Het zijn trouwens niet alleen scheepswrakken die met dit verdrag beschermd worden. Wist je dat de bodem van de Noordzee een bron van kennis is over het leven van de prehistorische mens? Ooit leefden er Neanderthalers daar waar wij nu naar haring en kabeljauw vissen!

### Cursus wrakduiken

Gelukkig is wrakduiken ook gewoon ontzettend leuk om te doen! Bijvoorbeeld in de net genoemde Noordzee. Daar liggen honderden wrakken, van kotters tot coasters en van duikboten tot vliegtuigen (ook interessant!). Daarin rondkijken is echt heel bijzonder en je kunt dit bijvoorbeeld doen als één van de drie uitdagingen voor jouw periode bij de roverscouts. Maar hoe krijg je dit voor elkaar?

Allereerst moet je je duikbrevet halen bij een erkende duikschool. Daarvan zijn er ongeveer driehonderd in Nederland. Een medische keuring is verplicht. Om te kijken of het wel echt iets voor je is, kan je eerst een introductie-duik maken. Als je meteen om bent, doe je een basiscursus en haal je dus je eerste duikbrevet. Dat is fantastisch, want daarmee mag je wereldwijd samen met een gelijkwaardige buddy (duiken doe je nooit alleen!) in open water duiken tot maximaal zo meter diep. Zie je het al voor je?

Maar wrakduiken mag je nog niet met alleen je basisbrevet, daarvoor zal je eerst de cursus wrakduiken met goed gevolg moeten hebben afgelegd. En dan: verkennen maar! Wie weet ontdek jij wel een nieuw wrak...

### Wrakken voor landrotten

Mocht je dat hele duiken toch liever aan een ander overlaten, dan kun je altijd nog scheepswrakken aan of vanaf de wal bewonderen. Sommige schepen zijn 'gewoon' vastgelopen of verlaten. En ook dat is een spectaculair gezicht!

Zo ligt de SS Ayrfield al sinds 1972 voor de kust bij Sydney, Australië, en is er inmiddels een heel bos bovenop gegroeid! En de Eduard Bohlen lijkt middenin de woestijn te liggen sinds het schip vastliep aan de Namibische Skeleton Coast (zo genoemd vanwege de vele scheepswrakken die er liggen...) in 1909. Door de wind ligt het schip nu honderden meters landinwaarts.

### Het raadsel van het verdwenen wrak

Ach, wat hebben wij varende Nederlanders al veel schepen verloren! Van vissersschuiten die de Noordzeestorm niet konden doorstaan tot kloeke VOC-schepen die tegen onvermoede zandbanken strandden. Maar de grootste vijand van onze schepen zijn toch altijd oorlogen geweest. Het was dan ook tijdens de Tweede Wereldoorlog dat het marineschip Hr. Ms. De Ruyter zonk. Karel Doorman (1889-1942) was de dappere schout-bij-nacht van het schip. Tijdens de Slag in de Javazee zou hij hebben gezegd: 'Ik val aan, volg mij!' Helaas werd het schip door de Japanners gebombardeerd en Karel Doorman liet daarbij het leven, en met hem vele anderen. Zijn zoon Theo wilde niets liever dan zijn vaders zeemannsgraf bezoeken. Maar toen hij vorig jaar dan eindelijk op de juiste plek was, bleek het schip (of eigenlijk drie schepen van de vloot) daar helemaal niet op de bodem te liggen. Hebben lokale bewoners in de loop van de tijd het schip volledig gebogen? Moderne begravers achten dat zeer onwaarschijnlijk. Is het schip dan op natuurlijke wijze verplaatst? Waar is toch het zeemannsgraf van Karel Doorman? Een naam trouwens die vast een bellefje bij je doet rinkelen. Want er zijn meerdere groepen die zijn naam dragen bij Scouting. Allemaal dappere (water)scouts en dat is dus niet toevallig!

### MEER WETEN?

- Op [wrecksite.eu](http://wrecksite.eu) vind je een databank van meer dan 65.000 scheepswrakken met hun geschiedenis, zeekaarten en GPS-coördinaten
- Kijk de film *Titanic* (1997)
- Bezoek museum Kaap Skil op Texel om de VOC-schatten te bewonderen
- Ga naar [onderwatersport.org](http://onderwatersport.org) om alles te weten te komen over het halen van je duikbrevetten